

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้มีวิวัฒนาการเติบโตก้าวหน้าอย่างมั่นคงควบคู่กับพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมไทยมาเป็นระยะเวลาเกือบ 60 ปี ตลอดระยะเวลายาวนานนั้นธนาคารได้พัฒนาขยายบทบาทในการดำเนินธุรกิจบริการทุกด้านอย่างไม่หยุดยั้งสอดคล้องกับการขยายตัวและความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และวิทยาการก้าวหน้า ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก ความสำเร็จทั้งหมดของธนาคารในวันนี้ เกิดขึ้นจากความวิริยะอุตสาหะพากเพียรพยายามเพื่อเอาชนะอุปสรรคขวากหนามทั้งปวง ด้วยความสามารถ ความมีไหวพริบในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาวะตลาด และการแสวงหาโอกาสเพื่อการขยายตัว ความสามารถในการต้านทานการแข่งขันจากคู่แข่งทั้งหลาย การรู้จักสร้างพันธมิตร และหาแนวร่วมด้วยการพยายามลดกระแสความต้านทาน การมีความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าประชาชนอย่างเสมอต้นเสมอปลายและที่สำคัญยิ่งคือความตั้งใจมั่นในอันที่จะสร้างสรรค์ความเติบโตก้าวหน้าให้แก่ธนาคารของผู้บริหารทุกคน ตลอดจนความจงรักภักดีและร่วมแรงร่วมใจอย่างเต็มที่ของพนักงานทุกระดับชั้น ธนาคารเต็มใจที่จะทุ่มเทสรรพกำลังสร้างสรรค์การดำเนินงาน ให้เป็นคุณประโยชน์แก่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยมีจุดมุ่งหมายให้คอกผลของการพัฒนานั้นกระจายออกไปสู่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศอย่างทั่วถึงมากที่สุด

2.1 แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

1. ธรรมชาติขององค์กรธุรกิจ (ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล, 2544)

ธรรมชาติในภาคเอกชนหรือบริษัทเอกชน หมายถึง หลักการแห่งการดำรงอยู่และปฏิบัติคนที่จะผลักดันให้มีการบริหารจัดการที่ดี มีคุณธรรม มีการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของระบบงานเพื่อให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนตลอดไป หลักการธรรมชาติขององค์กรธุรกิจจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าอย่างยั่งยืน ได้แก่

- การรู้ภาระหน้าที่
- การมีความรับผิดชอบ
- การปฏิบัติกิจด้วยความโปร่งใส
- การปฏิบัติต่อทุกฝ่ายด้วยความเสมอภาค
- การมุ่งสู่ความเป็นเลิศ

- การมุ่งสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ถือหุ้นและคุณค่าแก่ผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมทั้งหมด

2. แนวคิดกลยุทธ์การตลาดสำหรับธุรกิจการให้บริการ

อรรถ มณีสงฆ์ (มปป) ได้ให้ความหมายการบริการไว้ว่า การบริการ หมายถึง การกระทำ หรือการปฏิบัติงานที่เสนอให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง เป็นสิ่งที่ไม่อาจจับต้องและไม่มีผลต่อการเป็นเจ้าของ แต่ในการให้บริการอาจจะมีตัวผลิตภัณฑ์ด้วยก็ได้ ตลาดของตลาดบริการต้องประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ

1. การตลาดภายนอก (External marketing) เป็นการจัดเตรียมส่วนประสมทางการตลาดให้เหมาะสมกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย โดยคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก
2. การตลาดภายใน (Internal marketing) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องระหว่างบริษัทกับพนักงานในการฝึกอบรมและจูงใจให้พนักงานสนับสนุนการให้บริการ เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า
3. การตลาด ปฏิสัมพันธ์ (Interactive Marketing) เป็นการติดต่อกันระหว่างพนักงานกับลูกค้าในการให้บริการจึงเน้นเรื่องคุณภาพในการให้บริการซึ่งประกอบด้วย คุณภาพด้านเทคนิคและคุณภาพด้านหน้าที่

โยชิชิ บันเปียมรียู (2545) กล่าวถึง ยุทธศาสตร์หลักทางธุรกิจที่ประสบความสำเร็จ มุ่งให้ความสำคัญแก่การปรับปรุง คือ

1. ประสิทธิภาพ Productivity (P) เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าไม่ใช่จะเน้นประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ หรือด้านการผลิตอย่างเดียวแต่ต้องเป็นประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กรซึ่งหมายถึงพนักงาน เจ้าของหรือผู้ถือหุ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ประสิทธิภาพ จึงหมายถึงการใช้ปัจจัยการผลิตทั้งทางวัตถุ และไม่ใช่วัตถุ การใช้เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียวคงไม่พอ ถ้าไม่เติมเรื่อง “ธรรมาภิบาล” ก็จะไม่ประสบความสำเร็จที่ยั่งยืน
2. คุณภาพ Quality (Q) คำว่าคุณภาพนั้นจำเป็นต้องมองในกรอบพื้นฐานที่ตลาดต้องการด้วยไม่ใช่มองแต่คุณภาพที่เราคิดเอง คั้งนั้นคุณภาพคือการทำกิจกรรมให้มีค่ามากขึ้นในกรอบของการตลาด สินค้าทุกประเภทสามารถแยกออกได้ตามระดับของคุณภาพ หากแยกตลาดออกตามประเภทหรือ Segment ของตลาด สามารถแยกได้เป็นตลาดล่าง ตลาดกลาง-ต่ำ กลาง-สูง ตลาดบน-ต่ำ

ตลาดบน-สูง ต้องพิจารณาว่าสินค้าเราอยู่ตรงไหนของตลาด นี่คือเส้นทางของการปรับตัวของธุรกิจ

3. บริการ Service (S) นอกจากจะหมายถึง การบริการแล้วยังต้องให้ความสำคัญกับความรวดเร็ว หรือ Speed กล่าวคือต้อง Service ให้ได้ด้วย Speed ที่เหนือกว่าคู่แข่งและถ้าจะไต่อันดับให้สูงขึ้นอีกชั้นหนึ่งก็ไม่ใช่ Speed ในการให้บริการเขาแต่เป็น Speed ในลักษณะที่เข้าไปจับความต้องการของลูกค้าโดยแยกสินค้าและบริการของตนเองให้มีความแตกต่างจากคู่แข่ง

3. ทฤษฎี อุปสงค์

นราทิพย์ ชุตินวงศ์ (2539) ได้กล่าวถึงรายละเอียดเกี่ยวกับทฤษฎีอุปสงค์ไว้พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

คำว่า อุปสงค์ (demand) หมายถึง ความต้องการซื้อสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งของผู้บริโภค ร่วมกับความสามารถในการสนองความต้องการดังกล่าว กล่าวอย่างสั้นๆ อุปสงค์จะหมายถึง ความต้องการ(want) บวกด้วยอำนาจซื้อ(purchasing power) ถ้าเป็นความต้องการที่เกินกว่าอำนาจซื้อ เราไม่เรียกว่า อุปสงค์ ในการศึกษาอุปสงค์ที่ผู้บริโภคมีต่อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง จะมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องมากมาย เมื่อกล่าวถึงฟังก์ชันอุปสงค์ จึงหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณซื้อกับปัจจัยต่างๆ ทุกตัวที่มีส่วนในการกำหนดปริมาณเสนอซื้อของผู้บริโภค อาทิ ราคาสินค้า, การโฆษณาส่งเสริมการขาย, การปรับปรุงคุณภาพสินค้า, รายได้ของ ผู้บริโภค, รสนิยมของผู้บริโภค, ราคาสินค้าอื่น ตลอดจนการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคต เป็นต้น

ปัจจัยที่สำคัญมี 3 ปัจจัย คือ ราคา รายได้ และสินค้าชนิดอื่น ดังนี้

อุปสงค์ของผู้บริโภคแบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. อุปสงค์ต่อราคา (price demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะหนึ่ง ณ ระดับต่างๆ กันของราคาสินค้าชนิดนั้น โดยกำหนดให้สิ่งอื่นๆ คงที่ (ceteris paribus)
2. อุปสงค์ต่อรายได้ (income demand) หมายถึง ปริมาณสินค้าที่จะมีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับต่าง ๆ กันของรายได้ของผู้ซื้อ
3. อุปสงค์ต่อราคาสินค้าชนิดอื่น (cross demand) หรือที่เรียกกันว่า อุปสงค์ไขว้ หมายถึงปริมาณสินค้าที่มีผู้ต้องการเสนอซื้อในขณะใดขณะหนึ่ง ณ ระดับต่างๆ กันของราคาสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้สิ่งอื่น ๆ คงที่

ปัจจัยที่ทำให้อุปสงค์เปลี่ยนแปลง

เดช กาญจนางกูร (2539) กล่าวว่า การที่เส้นอุปสงค์สินค้าและบริการชนิดใดเปลี่ยนแปลงหรือเลื่อนไปจากตำแหน่งเดิมนั้นก็เพราะมีสิ่งอื่นๆ นอกเหนือจากระดับราคาสินค้าชนิดนั้นเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ได้แก่

- รายได้ของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลง
- รสนิยมของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลง
- ระดับราคาของสินค้าและบริการชนิดอื่นเปลี่ยนแปลง
- จำนวนประชากรเปลี่ยนแปลง
- คุณภาพของสินค้าหรือบริการ
- การคาดคะเนเกี่ยวกับระดับราคาสินค้าและรายได้ในอนาคตของผู้บริโภค
- ฤดูกาลเปลี่ยนแปลง
- ระดับการศึกษาของผู้บริโภค
- การส่งเสริมและการโฆษณาของผู้ขาย
- ความต้องการเก็บเงินของผู้บริโภค

4. ทฤษฎี โมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค

โมเดลพฤติกรรมผู้บริโภค Consumer Behavior Model มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค ที่จะตัดสินใจซื้อแบ่งออกเป็น 4 ปัจจัยหลัก (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2536)

1. ปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม (Culture Factors) พฤติกรรมการซื้อขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี นิสัยคนในท้องถิ่น หากปัจจัยเหล่านี้เปลี่ยนแปลงไปจะทำให้พฤติกรรมการบริโภคเปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมเป็นเครื่องผูกพันบุคคลในแต่ละกลุ่มไว้ด้วยกัน บุคคลจะเรียนรู้วัฒนธรรมของเขาภายใต้กระบวนการทางสังคม วัฒนธรรมเป็นสิ่งกำหนดความต้องการและพฤติกรรมของบุคคลซึ่งวัฒนธรรมถูกแบ่งออกเป็นวัฒนธรรมพื้นฐาน วัฒนธรรมกลุ่มย่อย หรือขนบธรรมเนียมประเพณีและชั้นของสังคม
2. ปัจจัยทางด้านสังคม (Social Factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน และมีอิทธิพลต่อการซื้อ ลักษณะทางสังคมประกอบด้วยกลุ่มอ้างอิง ครอบครัว บทบาทและสถานะของผู้ซื้อ

3. ปัจจัยทางด้านบุคคล(personal Factors) การตัดสินใจขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ อาชีพ ทรัพย์สิน เป็นต้น
4. ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา(psychological Factors) พฤติกรรมการบริโภคได้รับอิทธิพลจากขบวนการรับรู้ ความเข้าใจ ความรับรู้ทัศนคติ และการรอบรู้

2.2 ข้อมูลบัตร เอทีเอ็ม วิชาอิเล็กทรอนิกส์ “บีเฟิสต์” ของธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)

ปัจจุบันธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) มีการให้บริการบัตรเอทีเอ็มหลายแบบด้วยกัน เพื่อให้ตรงกับลูกค้ากลุ่มเป้าหมายมากที่สุด เช่น บัตรบัวหลวง บัตรพรีเมียร์ และบัตรบีเฟิสต์ โดยบัตรเอทีเอ็ม วิชาอิเล็กทรอนิกส์ “บีเฟิสต์” เป็นบัตรที่รวม 2 สิทธิประโยชน์ระหว่างบัตร ATM กับบัตร VISA ไว้ด้วยกันมีความทันสมัยใช้ได้ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งมี คุณสมบัติและรายละเอียด ดังนี้

- 1.ค่าธรรมเนียมแรกเข้า 100 บาท
- 2.ค่าธรรมเนียมในการทำบัตรใหม่กรณีบัตรหายและชำรุด 100 บาท
- 3.กรณีบัตรเสื่อมสภาพโดยบัตรไม่มีสภาพชำรุด เช่น แตกหัก โค้ง งอและไม่สามารถใช้กับเครื่องเอทีเอ็มได้ ไม่คิดค่าธรรมเนียม
- 4.ค่าธรรมเนียมรายปี 200 บาท
(เก็บครั้งแรกพร้อมกับค่าทำบัตรครั้งต่อไปเก็บเมื่อครบ 1 ปี)
- 5.สามารถถอนเงินได้วงเงินสูงไม่เกิน 100,000 บาท/วัน
  - ค่าธรรมเนียมเบิกเงินสดจากเครื่อง ATM ของธนาคารข้ามจังหวัด 10 บาท
  - ค่าธรรมเนียมเบิกเงินสดจากเครื่อง ATM ต่างธนาคารข้ามจังหวัด 20 บาท
  - ค่าธรรมเนียมเบิกเงินสดจากเครื่อง ATM ในต่างประเทศ 100 บาท
  - ค่าธรรมเนียมในกรณีที่ต้องการ โอนเงินไปยังบัญชีรายเดือน 200 บาทต่อปี
- 6.สามารถใช้ชำระค่าสินค้าและบริการผ่านเครื่อง EDC จากร้านค้าที่มีเครื่องหมาย VISA Electron ได้วงเงินสูงไม่เกิน 150,000 บาท/วัน
เพียงยื่นซื้อลงบนสลิปรายการใช้จ่าย (SALE SLIP) ก็สามารถใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการได้มากมายทั้งในและนอกประเทศ
- 7.นำไปใช้ถอนเงินต่างประเทศได้ในเครือข่ายของ Plus และ Visa Electron ตามวงเงินของแต่ละบัตร
- 8.สามารถใช้ถอนเงินสดจากเครื่องเอทีเอ็มภายในประเทศได้ตลอด 24 ชั่วโมง
- 9.สามารถโอนเงินระหว่างบัญชี, โอนเงินไปให้บุคคลที่สามภายในธนาคารเดียวกันและต่างธนาคารผ่านเครื่องเอทีเอ็ม

- 10.สามารถชำระค่าบริการต่าง ๆ ผ่านเครื่องเอทีเอ็ม
- 11.สามารถใช้บริการบั่วหลวงโฟนได้
- 12.สามารถกำหนดวงเงินที่จะใช้จ่ายได้ด้วยตนเอง ตั้งแต่ 20,000,50,000,100,000 หรือ 150,000 บาท โดยติดต่อที่สาขาธนาคารกรุงเทพหรือผ่านบริการบั่วหลวงโฟน
- 13.สามารถเลือกทั้งแบบมีรูปและไม่มีรูป

ปัจจุบันธนาคารกรุงเทพได้จัดทำระบบบริการเอทีเอ็มขึ้นมาโดยธนาคารมีศูนย์คอมพิวเตอร์และหมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อเข้าสู่ระบบบริการเอทีเอ็มในจังหวัดต่าง ๆ จำนวนกว่า 24 ศูนย์ และได้นำการ โอนเงิน การซื้อสินค้าผ่านบัตรเอทีเอ็ม และบริการบั่วหลวงโฟนมาให้บริการลูกค้าทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าในการใช้บริการต่าง ๆ ด้วยตนเองผ่านทางโทรศัพท์ โดยสามารถโทรสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดบริการต่าง ๆ โดยไม่จำเป็นต้องมาใช้บริการที่ธนาคาร เพื่อฟังรายการด้วยตนเองและฟังคำแนะนำ ทำตามขั้นตอนจากเสียงพูดในโทรศัพท์ และใช้บริการบั่วหลวงโฟนผ่านทางโทรสาร โดยสามารถพิมพ์สำเนาได้ทันที ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่ลูกค้าและให้ลูกค้าได้ประโยชน์สูงสุด

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บัตร เอทีเอ็ม วิชาอเล็กตรอน “บีเฟสค์” ของลูกค้าธนาคารหนึ่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ปริญญา เลาหกุล (2536) ได้ศึกษาในเรื่องพฤติกรรมและทัศนคติของผู้ใช้บริการเงินด่วนของผู้ถือบัตรเอทีเอ็มของธนาคารไทยพาณิชย์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43.39 จะใช้บัตรเอทีเอ็มประมาณ 1-3 ครั้ง/เดือน ร้อยละ 32.09 ใช้บัตรประมาณ 4-6 ครั้ง/เดือน สาเหตุของการใช้บัตรเอทีเอ็มเนื่องจากได้รับเงินเดือนผ่านธนาคาร ใช้บริการของธนาคารเป็นประจำ และเชื่อมั่นในการให้บริการของธนาคาร และไม่เคยประสบปัญหาในการใช้บัตรเอทีเอ็ม ส่วนจำนวนเงินที่ถอนแต่ละครั้งอยู่ระหว่าง 1,001-2,000 บาทมากที่สุด ปัญหาในการใช้บัตรเอทีเอ็ม ได้แก่ เครื่องเอทีเอ็มขัดข้อง หรือปิดบริการบ่อย ๆ มีผู้ใช้บริการมากเสียเวลาชอนาน ไม่มีที่จอดรถและเครื่องเอทีเอ็มตั้งอยู่ห่างไกลทำให้ไม่สะดวก และสิ่งที่ธนาคารไทยพาณิชย์ควรปรับปรุงคือ ติดตั้งเครื่องเอทีเอ็มในจุดที่สะดวกต่อการใช้บริการ ตลอด 24 ชั่วโมง ควรเพิ่มวงเงินในการถอนต่อวัน โดยให้มากกว่า 10,000 บาทต่อวัน

คณิน ปาจะวัง (2537) ทำการศึกษาเรื่อง การเลือกธนาคารพาณิชย์ของลูกค้าเพื่อใช้บริการเงินฝากในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้

ลูกค้ากลุ่มตัวอย่างเลือกใช้บริการเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ คือ ความสะดวกรวดเร็วในการบริการ รองลงมาคือ ทำเลที่ตั้งของธนาคารใกล้บ้าน/ที่ทำงาน ทำเลที่ตั้งของธนาคารไปมาสะดวก พนักงานของธนาคารสุภาพ น่าเชื่อถือและชื่อเสียงของธนาคารดี น่าเชื่อถือ สำหรับปัญหาในการใช้บริการเงินฝากที่พบมากที่สุด คือ สถานที่จอดรถไม่สะดวก รองลงมาคือ การให้บริการล่าช้า เครื่องฝาก-ถอนเงินอัตโนมัติเป็นประจำ พนักงานมีน้อย และพนักงานไม่มีอัธยาศัยการต้อนรับที่ดี โดยกลุ่มตัวอย่างลูกค้าให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า มีความต้องการให้ธนาคารพาณิชย์ปรับปรุงในด้านต่าง ๆ มีความรวดเร็วในการให้บริการและบริการรักษาความปลอดภัยมากขึ้น มีเครื่องฝาก-ถอนอัตโนมัติที่ทันสมัยใช้งานได้ดี มีสถานที่จอดรถ มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการขายที่ดี และมีของชำร่วย ของแถมในเทศกาลที่สำคัญ และธนาคารไม่ควรเก็บค่าธรรมเนียมของบริการต่าง ๆ หลายขั้นตอน

นิมิต จิตนาน (2542) ทำการศึกษาการสำรวจการใช้บริการบัวหลวงโฟนของผู้ถือบัตรเอทีเอ็ม ธนาคารกรุงเทพ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ถือบัตร เอทีเอ็ม รู้จักบัตรบัวหลวง เอทีเอ็ม จากเจ้าหน้าที่ธนาคารแนะนำ มีเหตุผลในการใช้บริการเพราะสามารถใช้บริการได้ตลอด 24 ชั่วโมง รองลงมาคือ ต้องการความสะดวกรวดเร็วในการใช้บริการ และมีความพึงพอใจในการใช้บริการบัวหลวงโฟน สำหรับปัญหาที่พบจากการใช้บริการ คือ ขั้นตอนในการขอใช้บริการค่อนข้างยุ่งยาก ซ้ำซ้อน

หทัยรัตน์ ฐิติปัญญา (2542) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมบริโภคของผู้ถือครองบัตรเครดิตธนาคารพาณิชย์ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เหตุผลที่ถือครองบัตรเครดิตมากกว่า 1 บัตรเพราะทำให้มีสภาพคล่องมากขึ้น บัตรเครดิตที่มีการถือครองมากที่สุดคือ บัตรเครดิตของธนาคารกรุงเทพ สถานที่ที่นิยมใช้จ่ายด้วยบัตรเครดิตคือ ห้างสรรพสินค้า สินค้าที่นิยมใช้จ่ายด้วยบัตรเครดิตคือ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย เหตุผลที่ใช้บัตรเครดิตคือ ไม่ต้องจ่ายเงินสดทันที

อดิศร ชุ่มอินทรจักร (2544) ทำการวิเคราะห์อุปสงค์สำหรับบัตรเอ.ที.เอ็ม.ได้ศึกษาปัจจัยผลักดันให้ลูกค้ามาขอมีบัตร เอ.ที.เอ็ม. กับธนาคารพาณิชย์ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยผลักดันเรียงตามลำดับดังนี้ ลำดับแรก เห็นความจำเป็นต่อการใช้บริการผ่านเครื่องเอทีเอ็มแทนบริการผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร ลำดับที่สอง ต้องการความเป็นส่วนตัวเกี่ยวกับการจัดการดูแลการเงินของตนเอง ลำดับที่สาม ต้องการความทันสมัย แสดงว่า การยื่นคำร้องขอมีบัตรเอทีเอ็มกับธนาคารพาณิชย์ของกลุ่มตัวอย่างมีปัจจัยผลักดันที่สำคัญคือ ความไม่สะดวกในการไปขอใช้บริการผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร ประกอบกับธนาคารสามารถให้บริการหลายด้านผ่านเอทีเอ็มนอกจากนี้การมีบัตรเอทีเอ็มยังช่วยให้การจัดการดูแลเงินออมของตนเองมีความเป็นส่วนตัว อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างส่วนหนึ่งต้องการแสดงออกด้านความทันสมัยต่อเทคโนโลยีในปัจจุบัน

มานัส เรื่องจิตซ์ชาวลย์ (2545) ศึกษาพฤติกรรมการใช้บริการธนาคารพาณิชย์ของ พ่อค้าชายแดน ในเขตอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย พบว่าเหตุผลที่พ่อค้าชายแดนมาใช้บริการธนาคารพาณิชย์ อันดับแรกคือ พ่อค้าชายแดนมีความผูกพันกับพนักงานธนาคาร ลำดับที่สองคือ ธนาคารพาณิชย์สามารถให้บริการแก่พ่อค้าชายแดนหลายรูปแบบ ลำดับที่สามคือ ธนาคารพาณิชย์ กำหนดค่าธรรมเนียมการให้บริการต่ำ ลำดับที่สี่คือ ความเชื่อถือและไว้วางใจธนาคารพาณิชย์แห่งนั้น และพนักงานพาณิชย์ให้บริการดี และธนาคารพาณิชย์มีหลายสาขาและยกเว้นค่าธรรมเนียมบริการบางประการ จากข้อมูลแสดงว่าเหตุผลสำคัญที่พ่อค้าชายแดนมาใช้บริการธนาคารพาณิชย์คือ ความผูกพันกับพนักงานผู้ให้บริการ ส่วนสาเหตุรองลงไปคือธนาคารพาณิชย์แห่งนั้นมีบริการให้เลือกใช้ที่หลากหลาย

สมชาย โชคบุญยสิทธิ์ (2545) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการ ATM ของ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยทางด้านความ สะดวกปลอดภัยของลูกค้าผู้ให้บริการบัตรเอทีเอ็มที่สำคัญมี 3 ปัจจัย คือ การมีตู้เอทีเอ็มติดตั้ง จำนวนมากติดตั้งกระจายไปตามสถานที่ต่างๆ สถานที่ตั้งตู้เอทีเอ็มมีแสงสว่างเพียงพอและการมี เครื่องข่ายร่วมกับต่างธนาคารเป็นจำนวนมากตามลำดับ ปัจจัยด้านคุณภาพของบัตรเอทีเอ็มที่สำคัญมี 3 ปัจจัย คือ ขั้นตอนการให้บริการบัตรเอทีเอ็มไม่ยุ่งยาก บัตรเอทีเอ็มมีให้เลือกได้หลายประเภทและใช้เวลา ในการทำบัตรไม่นานตามลำดับ ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์จึงใจลูกค้าที่สำคัญมี 3 ปัจจัย คือ มี หมดภาษาให้เลือกใช้ได้หลายภาษา ความน่าไว้วางใจในด้านความมั่นคงและบริการและความทันสมัยในการใช้บริการบัวหลวงโฟนตามลำดับ และสุดท้าย คือ ปัจจัยด้านคุณสมบัติของบัตรเอทีเอ็ม ที่สำคัญมี 3 ปัจจัย คือ ใช้แทนเงินสดชำระค่าสินค้าตามร้านค้าที่มีเครื่องหมายบัวหลวงเคบิต โอนเงินระหว่างบัญชีผ่านเครื่องเอทีเอ็มและนำเงินฝากเข้าบัญชีผ่านเครื่องเอทีเอ็มตามลำดับ

2.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาทฤษฎีและผลงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้สรุปกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

ข้อมูลลูกค้า

- อายุ   - อาชีพ
- เพศ   - รายได้
- สถานภาพ   - วุฒิการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการบิฟิสต์

- ด้านต้นทุนค่าธรรมเนียมในการทำบัตร, ค่าใช้บริการ
- ด้านการตลาด คือ มีของแถม , เพื่อนแนะนำ
Sale Slip สามารถแลกของรางวัล, ได้รับส่วนลดจากร้านค้าเมื่อใช้จ่ายผ่านบัตร, การโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ
- ด้านคุณประโยชน์ของบัตร ได้แก่ ใช้ถอนเงินจากเครื่อง เอทีเอ็ม ได้ถึง 100,000 บาทต่อวัน, ใช้ชำระค่าสินค้าและบริการ ได้ถึง 150,000 บาทต่อวัน, กำหนดวงเงินใช้จ่ายประจำวันด้วยตัวเอง ตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 150,000 บาทต่อวัน, สอบถามขอเงินคงเหลือในบัญชีเงินฝาก, โอนเงิน
- ปัจจัยด้านความสะดวกปลอดภัยของลูกค้าผู้ใช้บัตร ได้แก่ ลูกค้าไม่ต้องเสียเวลาคอยนาน, มีจุดบริการตามเครื่องหมาย VISA Electron กระจายอยู่ตามสถานที่ต่าง ๆ, มีตู้เอทีเอ็มเป็นจำนวนมากติดตั้งตามจุดต่าง ๆ, บริเวณที่ตั้งตู้เอทีเอ็มมีความปลอดภัยแสงสว่างเพียงพอ
- ปัจจัยด้านคุณภาพของบัตร ได้แก่ บัตรมีความคงทน, ขั้นตอนการใช้ไม่ยุ่งยาก, สามารถตรวจสอบรายการใช้จ่ายจากสมุดบัญชี, บัตรมีรูปตนเอง

การเลือกใช้บริการ เอทีเอ็ม วิชาอิเล็กทรอนิกส์ “บิฟิสต์” ของลูกค้าธนาคารหนึ่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย